

ROCZNA OCENA ADEKWATNOŚCI I SKUTECZNOŚCI SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ NA I I II POZIOMIE OBRONY ORAZ OCENA SKUTECZNOŚCI KOMÓRKI DS. ZGODNOŚCI W BANKU SPÓŁDZIELCZYM W ŻYRAKOWIE W 2022 ROKU

1. OCENA ADEKWATNOŚCI I SKUTECZNOŚCI SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Na podstawie przedstawionego Raportu Zarządu o sposobie wypełniania swoich zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej (stanowiącego załącznik do niniejszej oceny) Rada Nadzorcza stwierdza, iż:

- 1) W 2022 roku w ramach systemu kontroli wewnętrznej pracownicy Banku przeprowadzali monitorowanie poziome oraz pionowe w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych. Monitorowania były wykonywane zgodnie z podziałem oraz częstotliwością wskazaną w macyry funkcji kontroli Banku Spółdzielczego w Żyrakowie, przyjętej przez Zarząd oraz zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą, a także na podstawie Rocznoego planu działania Komórki ds. zgodności przyjętego przez Zarząd oraz zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą. Kontrolą wewnętrzną zostały objęte wszystkie procesy istotne funkcjonujące w Banku wskazane w macyry funkcji kontroli.
- 2) Monitorowanie pionowe oraz poziome w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych nie wykazało nieprawidłowości znaczących lub krytycznych. Wykryte natomiast nieprawidłowości o niskim priorytecie błędu nie generowały ryzyka znaczącego dla działalności funkcjonowania Banku, a tym samym dla adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.
- 3) Wszelkie wykryte nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych były, w miarę możliwości, korygowane na bieżąco. W pozostałych przypadkach natomiast były wydawane zalecenia, które realizowane były zgodnie z przyjętymi terminami.
- 4) Pokreślić należy, że w przypadku mechanizmów kontrolnych, w których stwierdzono niską efektywność zostały podjęte działania w celu ich skorygowania, naprawy lub zastąpienia w celu podniesienia skuteczności funkcji kontroli.

Funkcja systemu kontroli w Banku została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

2. OCENA ADEKWATNOŚCI I SKUTECZNOŚCI KOMÓRKI DS. ZGODNOŚCI

W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono Komórkę ds. zgodności, która jest odpowiednio usytuowana w strukturze organizacyjnej Banku. Komórka ds. zgodności podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) i ma zapewniony dostęp do Rady Nadzorczej (podległość funkcjonalna).

W 2022 roku Komórka ds. zgodności realizowała zadania określone w planie działań Komórki ds. zgodności zatwierdzonym przez Zarząd oraz przyjętym przez Radę Nadzorczą m. in.:

- 1) dokonywała niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- 2) monitorowała zgodność z przepisami prawa regulacji wewnętrznych i dokumentów przekazywanych klientom, kontrahentom i osobom trzecim;
- 3) identyfikowała i zapobiegała konfliktom interesów;
- 4) koordynowała zarządzanie przeciwdziałaniem wystąpienia nadużyć;

- 5) okresowo (kwartalnie) dokonywała identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności;
- 6) okresowo (kwartalnie) raportowała wyniki identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 7) współpracowała z jednostkami organizacyjnymi Banku przy tworzeniu nowych produktów;
- 8) prowadziła rejestr nieprawidłowości znaczących i krytycznych;
- 9) monitorowała zewnętrzne otoczenie prawne sektora bankowego;
- 10) koordynowała proces analizy luki prawnej przy opiniowaniu projektów nowych regulacji dotyczących sektora bankowego.

W głównej mierze po przeanalizowaniu kwartalnych raportów z analizy ryzyka braku zgodności oraz Roczego raportu z działalności Komórki ds. zgodności należy uznać, że działalność Komórki ds. zgodności była adekwatna i skuteczna. Poziom ryzyka braku zgodności znajduje się na akceptowanym przez Bank poziomie.

Komórka jest odpowiednio podporządkowana organizacyjnie oraz posiada odpowiedni regulamin działania zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.

Należy podkreślić, że Plan komórki ds. zgodności został zrealizowany zgodnie z harmonogramem oraz określonym w nim zakresie.

Działalność Komórki ds. zgodności została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

3. OCENA REALIZACJI ZATWIERDZONYCH CELÓW STRATEGICZNYCH ORAZ OSIĄGNIĘTYCH ZAŁOŻEŃ FINANSOWYCH

Na podstawie przedstawionej przez Zarząd Oceny wykonania celów strategicznych przyjętych w Strategii Rozwoju na lata 2022-2024 oraz oceny planu finansowego Banku Spółdzielczego w Żyrakowie na dzień 31 grudnia 2022 roku Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła i nie wniosła uwag do poziomu realizacji celów strategicznych, także w ramach strategii szczegółowych, jak również pozytywnie oceniła i nie wniosła uwag do wykonania rocznego planu finansowego i osiągniętych wskaźników finansowych.

Zatwierdzone przez Radę Nadzorczą w poszczególnych obszarach limity (akceptowalne poziomy ryzyka – tzw. apetyt na ryzyko) zostały zachowane, co pozwoliło także na osiągnięcie akceptowalnych poziomów wskaźników określonych w Umowie SSOZ BPS.

4. OCENA SKUTECZNOŚCI KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH

Kontrole wewnętrzne przeprowadzone w analizowanym okresie nie wykazały błędów mogących zagrozić bezpieczeństwu funkcjonowania Banku, a zalecenia kontroli wewnętrznych są na bieżąco realizowane.

Mierniki efektywności systemu kontroli wewnętrznej na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	KRYTERIA OCENY	MIARA ODNIESIENIA	WYNIK OCENY WEDŁUG SKALI ZGODNIE Z REGULAMINEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	OCENA REALIZACJI WEDŁUG SKALI STOPNIA REALIZACJI: 1 - 100%-75% 2 - 75%-50% 3 - 50%-30% 4 - 30%-0%
1	Wyniki kontroli/przeglądów/ monitorowania realizowanych przez komórki organizacyjne Banku	<ul style="list-style-type: none"> • maksymalnie 3 błędy o priorytecie P2 wykryte w ramach testowania pionowego w ciągu roku, przy jednoczesnym trendzie malejącym/brakiem trendu wzrostowego w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego • brak błędów z priorytetem P1 	W ramach testowania pionowego w okresie badanego roku nie wykryto błędów o priorytecie P1 oraz P2. Brak trendu wzrostowego.	1
2	Wyniki audytów SSOZ oraz inspekcji/kontroli realizowanych przez instytucje zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> • brak zastrzeżeń biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego, • brak odmowy biegłego rewidenta do wydania opinii z badania sprawozdania finansowego • inspekcja KNF – brak upomnień dla Zarządu Banku • BION – ocena w przedziale 1-2,5 • min. wymagająca poprawy ocena ryzyka oraz ocena systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem z audytu wewnętrznego SSOZ 	Do badania sprawozdania finansowego biegły nie wniósł uwag i nie odmówił wydania opinii z badania sprawozdania finansowego. W bieżącym okresie nie odbywały się inspekcje KNF. Bank z ostatniej oceny BION otrzymał notę 2,05. Audyt wewnętrzny SSOZ określił, iż obszar ryzyka kredytowego kształtuje się na poziomie umiarkowanym	1
3	Realizacja zaleceń poaudytowych oraz zaleceń wynikających z ocen zewnętrznych, testowania pionowego i poziomego oraz zaleceń sformułowanych w wyniku inspekcji KNF	• brak zaleceń przeterminowanych	Wszelkie zalecenia poaudytowe nałożone na Bank zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem.	1
4	Realizacja celów strategicznych	• do realizacji celu uznaje się realizację celów strategicznych w wyznaczonych terminach oraz oczekiwanym zakresie	W 2022 zrealizowano w całości sześć oraz z ośmiu celów strategicznych. Zostały one wykonane w odpowiednim zakresie a także w odpowiednich terminach.	1
5	Realizacja planu finansowego	• do realizacji celu uznaje się poziom realizacji na poziomie 90% założonego wyniku finansowego netto	Poziom realizacji zakładanego wyniku netto wyniósł 96%.	1
6	Straty operacyjne	• kwota strat operacyjnych nie przekracza 5% wyniku finansowego oraz przy jednoczesnym trendzie malejącym/brakiem trendu wzrostowego w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego	Kwota strat operacyjnych wyniosła 4.209,08 zł co stanowi 0,13% wypracowanego wyniku netto	1
7	Limity wewnętrzne	• do realizacji celu dopuszcza się max. 15 przekroczeń w ciągu roku wynikających wyłącznie z jednorazowych zdarzeń, bez utrzymującego się trendu wzrostowego	W ciągu roku zanotowano 8 przekroczeń limitów wewnętrznych.	1
8	Skargi klientów do KNF	• nie przekraczanie poziomu 5 skarg do KNF w roku, przy jednoczesnym trendzie malejącym/brakiem trendu wzrostowego w ilości skarg w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego	Do KNF nie wpłynęła ani jedna skarga klienta Banku	1
9	Skargi/reklamacje klientów do Banku	• nie przekraczanie poziomu 20 skarg/reklamacji do Banku w roku, przy jednoczesnym trendzie malejącym/brakiem trendu wzrostowego w ilości skarg w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego	W 2022 roku do Banku wpłynęło 1 reklamacji klientów. W stosunku do roku poprzedniego liczba reklamacji zmalała.	1
10	Materializacja ryzyka reputacji	• brak strat finansowych z tytułu ryzyka reputacji	Bank nie poniósł żadnych strat finansowych z tytułu ryzyka reputacji	1
11	Osiągnięcie wskaźników określonych w Umowie SSOZ	• do realizacji celu uznaje się poziom realizacji min. na poziomie 90%	Poziomy limitów wewnętrznych w Systemie Ochrony został zrealizowany na poziomie wyższym niż 90%	1
12	Realizacja WPN	• jeśli dotyczy, do realizacji celu uznaje się poziom realizacji określony jako „realizuje” lub „realizuje z opóźnieniem”	Bank nie ma nałożonego WPN	nd
13	Wynik oceny punktowej	• do realizacji celu uznaje się ocenę ogólną w przedziale 1-2	1,24	1
14	Wynik ostatniego badania audytowego	• do realizacji celu uznaje się ocenę ogólną w przedziale 1-2	2	1
			ŚREDNIA OCENA:	1,00

Wyniki wszystkich wyżej wymienionych mierników według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku kształtują się na bezpiecznych poziomach, w związku z czym, uznaje się, iż system kontroli wewnętrznej spełnił wszystkie określone cele.

Ocena stosowania w 2022 roku Zasad ładu korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Żyrakowie

Zgodnie z Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wprowadzonych przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. oraz Regulaminem funkcjonowania systemu informacji zarządczej, Rada Nadzorcza Banku przeprowadziła ocenę stosowania zasad ładu korporacyjnego w 2022 roku.

Ocenę przeprowadzono w oparciu o informacje przedstawione przez Zarząd Banku. Rada Nadzorcza stwierdza, że w Banku wprowadzone zostały Zasady Ładu Korporacyjnego określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Bank przyjął do stosowania wspomniane zasady, opracował i uchwalił je w formie „Polityki przestrzegania zasad ładu korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Żyrakowie”. Polityka podlega corocznemu przeglądowi. Ostatnie zmiany do Polityki, Rada Nadzorcza zatwierdziła uchwałą 23/2022 z dnia 19.12.2022 r.

Polityka zarządzania ładem korporacyjnym stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Rada Nadzorcza dokonując oceny stosowania zasad ładu korporacyjnego stwierdza co następuje:

1. „Polityka przestrzegania zasad ładu korporacyjnego” stanowi istotny dokument programowy w Strategii rozwoju Banku oraz wpływa na kształtowanie właściwych zasad postępowania Banku.
2. Bank może skutecznie realizować wyznaczone cele strategiczne, dzięki właściwej strukturze organizacyjnej, poddawanej okresowym przeglądom, zapewniając jawność struktury organizacyjnej. Schemat struktury organizacyjnej Bank zamieszcza na swojej stronie internetowej. Obowiązująca struktura w jasny sposób określa zakres zadań i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych. Organizacja i struktura organizacyjna Banku są adekwatne do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka. Rada Nadzorcza zatwierdza każdorazową zmianę struktury organizacyjnej.
3. Bank zapewnił pracownikom możliwość anonimowego powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku bez obawy negatywnych konsekwencji przyjmując stosowną instrukcję. Zasady te obowiązują w Banku od 2017 r.
4. Bank opracował plany ciągłości działania zapewniające ciągłość pracy i ograniczenie strat na wypadek poważnych zakłóceń.
5. Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesów Klientów. Bank nie stosuje preferencji w stosunku do udziałowców, zapewniając członkom Banku właściwy dostęp do rzetelnej i kompetentnej informacji, prawo do udziału w organach stanowiących, korzystania z produktów Banku, a także do korzystania z działań zmierzających do rozwoju społeczno-kulturalnego środowiska lokalnego. Udziałowcy posiadają równe prawa i obowiązki niezależnie od wniesionego udziału.
6. Zgodnie z przyjętą Polityką, Bank nie umożliwia elektronicznego, aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego Banku.
7. Bank będąc instytucją zaufania publicznego prowadzi działalność z zachowaniem najwyższej staranności, przykładając szczególną wagę do profesjonalizmu i etyki osób wchodzących w skład organów podmiotów nadzorowanych.
8. Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu sprawują powierzone funkcje w sposób zgodny z zasadami ładu korporacyjnego, dając rękojmię należytego wykonania powierzonych im obowiązków.
9. Zarząd działał w interesie Banku mając na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank, które są określone przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz rekomendacjami nadzorczymi.
10. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad działalnością Banku, kierując się dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
11. Od 2017 roku w Banku przy Radzie Nadzorczej działa Komitet Audytu.
12. Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku w Banku Spółdzielczym w Żyrakowie stanowi istotny element rozwoju i bezpieczeństwa funkcjonowania Banku zapobiegający nadmiernej ekspozycji Banku na ryzyko. Przyjęta polityka sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku, oceniając występujący poziom ryzyka w Banku na poziomie akceptowalnym.

13. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną służącą budowie właściwych relacji, w szczególności poprzez ułatwianie dostępu do informacji zarówno klientom, jak i udziałowcom. Sama Polityka jak również informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału są udostępnione w formie elektronicznej na stronie internetowej Banku.
14. Dobre relacje Banku z klientami budują zaufanie do Banku, stąd dbałość o klienta jest jednym z nadrzędnych celów strategicznych.
15. Rzetelne informowanie klientów o oferowanej usłudze czy produkcie w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy z uwzględnieniem ryzyka z nimi związanego jest podstawowym obowiązkiem pracowników Banku. Jest realizowany na etapie komunikacji marketingowej oraz nawiązywania stosunku prawnego i doboru odpowiedniej dla klienta usługi czy produktu finansowego.
16. Bank posiada i udostępnia klientom informacje o zasady składania i rozpatrywania reklamacji zapewniając obiektywną, wnikliwą i zgodną z przepisami prawa obsługę procesu reklamacyjnego.
17. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie komórki organizacyjne Banku.
18. Bank posiada efektywną, skuteczną i niezależną komórkę zapewniającą zgodność działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych. Komórka ma zapewnioną bezpośrednią możliwość komunikowania się oraz raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
19. W związku z przynależnością do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS funkcję audytu wewnętrznego sprawuje Spółdzielnia Systemu Ochrony.
20. Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem obejmującym tolerancję na ryzyko określoną przez Bank. Na proces zarządzania ryzykiem składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz ograniczanie tego ryzyka.
21. Bank wykazuje troskę o ochronę praw i rozwój pracowników budujących wartość i reputację instytucji.

Tekst „Polityki przestrzegania zasad ładu korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Żyrakowie” oraz opracowana Ocena stosowania w 2022 roku Zasad ładu korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Żyrakowie dostępna jest w placówkach Banku na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej Banku pod adresem: www.bszyrakow.pl.

Żyraków, dnia 27.02.2023 r.

**RADA NADZORCZA
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W ŻYRAKOWIE**